

Διαζύγιο - Πολωνία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [PI](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης διαζυγίου;
- 2 Ποιοι είναι οι λόγοι διαζυγίου;
- 3 Ποιές είναι οι νομικές συνέπειες του διαζυγίου όσον αφορά:
 - 3.1 τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων (π.χ. επώνυμο);
 - 3.2 την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων;
 - 3.3 τα ανήλικα τέκνα των συζύγων;
 - 3.4 την υποχρέωση καταβολής διατροφής στον άλλο σύζυγο;
- 4 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «δικαστικός χωρισμός»;
- 5 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του δικαστικού χωρισμού;
- 6 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες του δικαστικού χωρισμού;
- 7 Τι σημαίνει στην πράξη η έννοια «ακύρωση του γάμου»;
- 8 Ποιοι είναι οι λόγοι ακύρωσης του γάμου;
- 9 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες της ακύρωσης ενός γάμου;
- 10 Υπάρχουν εναλλακτικά εξωδικαστικά μέσα επίλυσης των θεμάτων που αφορούν ένα διαζύγιο, χωρίς προσφυγή στη δικαιοσύνη;
- 11 Πού πρέπει να καταθέσω την αίτηση αγωγής διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου; Ποιες είναι οι επίσημες διαδικασίες και ποια τα σχετικά έγγραφα που πρέπει να συνυποβάλλονται με την αγωγή;
- 12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για τα έξοδα της διαδικασίας;
- 13 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου;
- 14 Τι πρέπει να κάνω για να επιτύχω αναγνώριση στο παρόν κράτος μέλος απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού /ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;
- 15 Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την προσβολή της αναγνώρισης απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;
- 16 Ποιο δικαίωμα εφαρμόζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ συζύγων που δεν διαμένουν στο παρόν κράτος μέλος ή που έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

1 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης διαζυγίου;

Το δικαστήριο εκδίδει απόφαση διαζυγίου και αποφαίνεται κατά πόσον υπεύθυνος για τη λύση του γάμου είναι ένας –και ποιος– εκ των δύο συζύγων. Εφόσον το ζητήσουν αμφότεροι οι σύζυγοι, το δικαστήριο δεν αποφαίνεται σχετικά με την εν λόγω ευθύνη.

Η προηγούμενη διάσταση των συζύγων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση απόφασης διαζυγίου.

2 Ποιοι είναι οι λόγοι διαζυγίου;

Λόγος διαζυγίου είναι ο πλήρης και ανεπανόρθωτος κλονισμός του γάμου. Πρέπει να πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις (άρθρο 56 παράγραφος 1 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας, Kodeks rodzinny i opiekuńczy)

3 Ποιές είναι οι νομικές συνέπειες του διαζυγίου όσον αφορά:

3.1 τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων (π.χ. επώνυμο);

Ο/η σύζυγος του οποίου/της οποίας το επίθετο είχε μεταβληθεί δια του γάμου μπορεί να ανακτήσει το πατρικό του/της επίθετο εντός τριών μηνών από την τελεσιδικία της απόφασης διαζυγίου, υποβάλλοντας σχετική δήλωση στον προϊστάμενο του ληξιαρχείου.

Μετά το διαζύγιο κάθε σύζυγος είναι ελεύθερος να τελέσει νέο γάμο.

3.2 την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων;

Το δικαίωμα στην κοινή συζυγική περιουσία, η οποία περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούν οι σύζυγοι, γεννάται από τον νόμο κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου (νόμιμη συγκυριότητα). Η νόμιμη συγκυριότητα των συζύγων παύει να ισχύει από τη λύση του γάμου, δηλ. από την τελεσιδικία της απόφασης διαζυγίου.

Κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συζύγων, το δικαστήριο μπορεί να προβεί σε διανομή της κοινής περιουσίας στο πλαίσιο της απόφασης διαζυγίου. Η κτηθείσα περιουσία των συζύγων συνίσταται στα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αυτοί απέκτησαν ατομικά ή από κοινού κατά τη διάρκεια του νόμιμου καθεστώτος συνιδιοκτησίας.

Η κοινή περιουσία ανήκει κατ' ισομοιρία και στους δύο συζύγους.

Εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι, κάθε σύζυγος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη διανομή της κοινής περιουσίας ανάλογα με τη συμβολή καθενός εκ των συζύγων στην απόκτηση της εν λόγω περιουσίας.

Επιπλέον, όταν οι σύζυγοι έχουν κοινή στέγη, το δικαστήριο ορίζει στην απόφαση διαζυγίου τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα χρησιμοποιείται για όσο χρονικό διάστημα οι διαζευγμένοι σύζυγοι εξακολουθούν να την μοιράζονται. Με αίτημα και των δύο συζύγων, το δικαστήριο μπορεί να διανείμει την κοινή κατοικία ή να την απονείμει στον έναν σύζυγο σε περίπτωση που ο άλλος συμφωνεί να την αφήσει χωρίς να του παρέχεται άλλη κατοικία.

3.3 τα ανήλικα τέκνα των συζύγων;

Στην απόφαση διαζυγίου το δικαστήριο αποφαίνεται για την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων των συζύγων και ορίζει τους όρους επικοινωνίας μεταξύ των γονέων και των τέκνων. Το δικαστήριο ορίζει επίσης το ποσό που θα καταβάλει κάθε σύζυγος για τη διατροφή και ανατροφή των τέκνων (άρθρο 56 παράγραφος 1 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας).

Το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει την άσκηση της επιμέλειας στον ένα γονέα, περιορίζοντας τα σχετικά δικαιώματα του άλλου σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις και δικαιώματα σε σχέση με το τέκνο/τα τέκνα.

3.4 την υποχρέωση καταβολής διατροφής στον άλλο σύζυγο;

Διαζευχθείς σύζυγος που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες μπορεί, εφόσον δεν έχει κριθεί αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λύση του γάμου, να ζητήσει διατροφή από τον άλλο σύζυγο, ανάλογα με τις εύλογες ανάγκες του, και με βάση την ικανότητα βιοπορισμού και τις οικονομικές δυνατότητες του άλλου συζύγου (άρθρο 60 παράγραφος 1 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας).

Εάν το διαζύγιο συνεπάγεται ουσιαστική επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης ενός εκ των συζύγων ο οποίος δεν είναι υπεύθυνος για τη λύση του γάμου, ο σύζυγος ο οποίος κριθηκε αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λύση του υποχρεώνεται να συμβάλει οικονομικά στην κάλυψη των αναγκών του μη υπαίτιου συζύγου, ακόμη και αν ο τελευταίος δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες (άρθρο 60 παράγραφος 2 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας).

Η υποχρέωση διατροφής παύει όταν ο δικαιούχος σύζυγος τελέσει νέο γάμο. Σε περίπτωση που ο υπόχρεος για καταβολή διατροφής σύζυγος δεν κριθεί αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λύση του γάμου, η σχετική υποχρέωση παύει να ισχύει πέντε έτη μετά την έκδοση του διαζυγίου (άρθρο 60 παράγραφος 3 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας).

4 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «δικαστικός χωρισμός»;

Πρόκειται για επίσημη διακοπή της συμβίωσης, αποτελεί δηλαδή αντικείμενο δικαστικής απόφασης σύμφωνα με τα άρθρα 61¹ έως 61⁶ του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας.

5 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του δικαστικού χωρισμού;

Προϋπόθεση του δικαστικού χωρισμού είναι ο ισχυρός κλονισμός του γάμου.

6 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες του δικαστικού χωρισμού;

Οι έννομες συνέπειες του δικαστικού χωρισμού είναι όμοιες με εκείνες του διαζυγίου. Ωστόσο, ο σύζυγος που τελεί υπό δικαστικό χωρισμό δεν έχει δικαίωμα τέλεσης νέου γάμου.

7 Τι σημαίνει στην πράξη η έννοια «ακύρωση του γάμου»;

Με την ακύρωση του γάμου αίρονται αναδρομικά όλα τα αποτελέσματα του γάμου, με εξαίρεση την ιδιότητα των τέκνων που γεννήθηκαν από τον ακυρωθέντα γάμο, τα οποία διατηρούν την ιδιότητα τέκνων γεννημένων σε γάμο.

8 Ποιοι είναι οι λόγοι ακύρωσης του γάμου;

Οι λόγοι ακύρωσης του γάμου προβλέπονται στον Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας:

- ένας εκ των συζύγων δεν έχει τη νόμιμη ηλικία για γάμο (άρθρο 10 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- ένας εκ των συζύγων δεν έχει νομική ικανότητα (άρθρο 11 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- ένας εκ των συζύγων πάσχει από ψυχική ασθένεια ή αναπηρία (άρθρο 12 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- ένας εκ των συζύγων είναι ήδη έγγαμος (άρθρο 13 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- οι σύζυγοι συνδέονται με συγγένεια εξ αίματος σε ευθεία ή πλάγια γραμμή (αδέρφια, συμπεριλαμβανομένων των ετεροθαλών αδελφών και αδελφών γεννημένων εκτός γάμου) ή με συγγένεια εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή (άρθρο 14 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- οι σύζυγοι συνδέονται με συγγένεια εξ υιοθεσίας (άρθρο 15 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας),
- έχει υποβληθεί δήλωση σύμφωνα με την οποία κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου, ένας εκ των συζύγων δεν ήταν σε θέση για οποιονδήποτε λόγο να εκφράσει συνειδητά την επιθυμία του, πλανάτο ως προς την ταυτότητα του άλλου συζύγου ή τελούσε υπό παράνομη απειλή (άρθρο 15 παράγραφος 1 του Κώδικα περί οικογενείας και επιτροπείας).

Ο λόγος ακύρωσης του γάμου πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο τέλεσής του.

9 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες της ακύρωσης ενός γάμου;

Η απόφαση ακύρωσης του γάμου είναι διαπλαστική και παράγει αποτελέσματα έναντι τρίτων (erga omnes). Οι συνέπειες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Στις συνέπειες ex tunc, δηλ. σε αυτές που ανατρέχουν στον χρόνο τέλεσης του γάμου, π.χ. οι σύζυγοι επιστρέφουν στην οικογενειακή κατάσταση που είχαν πριν από τον γάμο και ανακτούν το πατρικό τους επίθετο, κάθε σύζυγος δεν συνδέεται πλέον με συγγένεια εξ αγχιστείας με τα μέλη της οικογένειας του άλλου συζύγου και δεν έχει κληρονομικό δικαίωμα ως προς τα πρόσωπα αυτά.
- Στις συνέπειες ex nunc, δηλ. σε αυτές που ισχύουν μετά την τελεσιδικία της απόφασης ακύρωσης του γάμου, π.χ. ως προς τις περιουσιακές σχέσεις.

Οι συνέπειες ακύρωσης του γάμου στη σχέση μεταξύ των συζύγων και των τέκνων που έχουν γεννηθεί από τον γάμο, καθώς και στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, διέπονται από τις διατάξεις περί διαζυγίου. Επισημαίνεται ότι σύζυγος ο οποίος έχει τελεί γάμο κακόπιστα τεκμαίρεται ως αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λύση του γάμου.

10 Υπάρχουν εναλλακτικά εξωδικαστικά μέσα επίλυσης των θεμάτων που αφορούν ένα διαζύγιο, χωρίς προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Στην Πολωνία οι σύζυγοι μπορούν να προσφύγουν σε οικογενειακή διαμεσολάβηση. Σκοπός της εν λόγω διαδικασίας είναι η επίλυση των συζυγικών διαφορών κατά τρόπο ώστε να αποφευχθεί το διαζύγιο ή ο δικαστικός χωρισμός και να υπάρξει φιλικός συμβιβασμός ως προς τους όρους του διαζυγίου (περιουσιακά ζητήματα, επιμέλεια τέκνων). Οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης παρέχονται κυρίως από μη κυβερνητικές οργανώσεις και ιδρύματα ή από την εκκλησία.

Σύζυγοι οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα στη συζυγική τους σχέση μπορούν να αναζητήσουν διάφορες υπηρεσίες οικογενειακής υποστήριξης καθώς και υπηρεσίες ψυχολόγων, ψυχοθεραπευτών, ομάδων υποστήριξης κλπ.

11 Πού πρέπει να καταθέσω την αίτηση αγωγής διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου; Ποιες είναι οι επίσημες διαδικασίες και ποια τα σχετικά έγγραφα που πρέπει να συνυποβάλλονται με την αγωγή;

Οι αιτήσεις διαζυγίου, διάστασης ή ακύρωσης γάμου υποβάλλονται στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (sąd okręgowy) του τελευταίου κοινού τόπου διαμονής των συζύγων. Εάν δεν υπάρχει δικαστήριο στην αντίστοιχη περιοχή, οι αιτήσεις κατατίθενται στο δικαστήριο του τόπου διαμονής του αιτούντος.

Για τις αιτήσεις αυτές καταβάλλεται δικαστικό τέλος. Ωστόσο, ο διάδικος του οποίου η οικονομική κατάσταση δεν του επιτρέπει να καταβάλει τα σχετικά έξοδα, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο πλήρη ή μερική απαλλαγή από τα δικαστικά έξοδα, καθώς και τον αυτεπάγγελτο διορισμό δικηγόρου, ο οποίος θα τον εκπροσωπήσει.

Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα: αντίγραφα ληξιαρχικών πράξεων (πιστοποιητικά γάμου, πιστοποιητικά γέννησης τέκνων), αποδεικτικά στοιχεία εισοδήματος, πληρεξούσια έγγραφα προς τον δικηγόρο ο οποίος θα εκπροσωπήσει τον αιτούντα (εφόσον ο τελευταίος έχει επιλέξει ο ίδιος δικηγόρο) και κάθε άλλο έγγραφο σχετικό με την υπόθεση (ιατρικά πιστοποιητικά, διοικητικές αποφάσεις κλπ.)

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για τα έξοδα της διαδικασίας;

Βλέπε απάντηση 11.

Το πρόσωπο που ζητά πλήρη ή μερική απαλλαγή από τα δικαστικά έξοδα ή τον αυτεπάγγελτο διορισμό δικηγόρου πρέπει να επισυνάψει στην αίτησή του δήλωση της οικονομικής του κατάστασης (μέσω του σχετικού εντύπου που διατίθεται από το δικαστήριο).

13 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου;

Ναι, σε όλες τις περιπτώσεις είναι δυνατή η άσκηση έφεσης ενώπιον των δευτεροβάθμιων δικαστηρίων. Οι σύζυγοι έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση ενώπιον του εφετείου κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

14 Τι πρέπει να κάνω για να επιτύχω αναγνώριση στο παρόν κράτος μέλος απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (εφεξής «κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα»), τέτοιου είδους αποφάσεις αναγνωρίζονται αυτόματα στην Πολωνία χωρίς καμία διαδικασία (άρθρο 21 του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα).

15 Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την προσβολή της αναγνώρισης απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει την έκδοση απόφασης για την αναγνώριση ή μη αναγνώριση δικαστικής απόφασης (άρθρο 21 παράγραφος 3 του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα). Στην Πολωνία, η σχετική αίτηση υποβάλλεται στα πρωτοβάθμια δικαστήρια. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από τη συνήθη διαμονή του προσώπου κατά του οποίου κατατίθεται αίτηση έκδοσης απόφασης για την αναγνώριση ή μη αναγνώριση δικαστικής απόφασης. Εάν ουδείς από τους τόπους που αναφέρονται ανωτέρω δεν βρίσκεται στην Πολωνία, το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο καθορίζεται από τον τόπο εκτέλεσης (άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα).

16 Ποιο δίκαιο εφαρμόζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ συζύγων που δεν διαμένουν στο παρόν κράτος μέλος ή που έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Η Πολωνία είναι συμβαλλόμενο μέρος σε αρκετές συμβάσεις οι οποίες διέπουν το ανωτέρω ζήτημα. Οι κανόνες των εν λόγω συμβάσεων υπερισχύουν των διατάξεων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της Πολωνίας. Συνεπώς, ενδέχεται να ισχύουν διαφορετικοί κανόνες στην περίπτωση που οι σύζυγοι έχουν διαφορετική υπηκοότητα. Ελλείψει διεθνούς σύμβασης, ισχύουν οι διατάξεις του νόμου περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της 14ης Φεβρουαρίου 2011. Σύμφωνα με το άρθρο 54 του ανωτέρω νόμου, ο γάμος λύεται σύμφωνα με το κοινό εθνικό δίκαιο των συζύγων το οποίο ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης λύσης του γάμου. Ελλείψει σχετικού δικαίου, εφαρμόζεται η νομοθεσία της χώρας κοινής κατοικίας των συζύγων κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης λύσης του γάμου. Εάν οι σύζυγοι δεν συμβιώνουν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης λύσης του γάμου, εφαρμόζεται η νομοθεσία της χώρας τελευταίας κοινής κατοικίας των συζύγων, εφόσον ένας εξ αυτών διατηρεί τον τόπο συνήθους διαμονής του σε αυτή. Σε κάθε άλλη περίπτωση η λύση του γάμου διέπεται από τη νομοθεσία της Πολωνίας.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο

πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 30/11/2015